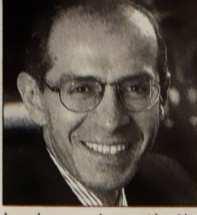

Yanlış siyaset ve hayat

HASAN BÜLENT
KAHRAMAN

Bu film daha önce de birçok kez görülmüştü ama, şu sıralarda Meclis komisyonlarından başlayıp siyasetle ilgili her yeri kaplayan 'aklama' sorunu Türkiye'nin yaşadığı, daha doğrusu yaşamadığı, siyasetin niteliğini ayan beyan ortaya koyuyor. Çoğunluğundan geçtim, tamamı sağın çeşitli tonlarına sahip partilerden oluşan bu Meclis'in yaşadığı bu sıkıntı hem siyasetin ne kadar yönlendirilmekte olduğunu hem de bu gerilimin kaçınılmaz ve doğal olduğunu göstermiyor mu?

Yönlendirilen bir siyaset bu. Çünkü, siyasetin gerçekten yapılması için gerekli olan kesimlerin etkinliği artık söz konusu bile değil. Yani, toplumsal kesimler, çıkar odakları, sivil toplum kuruluşları, vb. siyasette söz hakkına sahip olmaları bir yana siyasete artık uzak yakın bir ilgi bile duymuyorlar. O zaman siyaset bürokrasiyle askeriye arasında sıkışıp kalmış elitist bir eyleme dönüşüyor. O oranda da soyutlaşıyor ve gündelik hayattan kopuyor. Yukarıda tartışmalar yapılıyor, kararlar alınıyor, onlar birer siyaset haline gelirken de toplum olup biteni iyi kötü öğreniyor.

Bu model, son aklama olaylarında aynen kurulmuştur. Kendi içine kapanmış, yıpranmış, toplumsal taban olarak neye dayandığı artık belli olamayan merkez sağ siyasal partiler karşısında kendisine göre bir mantıkla tehlikeli ilerlemesini sürdüren MHP arasında er geç yaşanacak zıtlasma artık saklanamaz bir noktaya geliyor. Sonunda aklasa da aklamasa da gerek Yılmaz'ı gerekse Çiller'i hırpalayacak MHP gerekli adımı atarak aslında gücünün ne olduğunu gösteriyor. Bu, daha da güçlenmek için elde etmesi gereken tavizleri koparmanın bir yolu. Tabii ki, buradan bir sonuç çıkmayacak. Çünkü, henüz şartlar yeterince olgunlaşmadı: Yani, henüz MHP yeterince budanmadı, inceltildi, ortam buna yeterince hazır değil. Sonra iyi kötü Avrupa korkusu var kapıda... O zaman malum kavram sokuluyor devreye: İstikrar!

Nedir şu dillerden düşmeyen istikrar? Bir sihirli değnek gibi dokunduğu her şeyi yerli yerine oturtan bu kavram aslında Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin başından beri kullandığı ve hem 'varlık nedeni' (raison d'être) hem de eski tabirle 'hikmet-i hükümet'i (raison d'état) olan 'beka' kavramının diyelim popüler halidir. Yani, devletin sürekliliği. Dikkat ediniz, istikrar, öyle sunulsa da, siyasetin kendisi için değil devlet için istenmektedir. Asıl neden bu olunca, böyle bir süreçte istikrar - devlet bütünlüğünün baş aktörü ordu olayların içinde yoktur denebilir mi? Üstelik, siyasette istikrar siyasetlesizleşmek, bir şey söylemek isteyen susturmak değildir; olamaz da. Siyasal istikrar siyasetin kendi temelleri üstünde oturması, iç dinamiklerini yaşatması, çelişkiye ve karmaşaya açık olmasıdır. Her şeyin torna tezgâhından çıkmış gibi bir örnek olmamasıdır.

Buradan bakınca komplo teorilerine gitmeye gerek de kalmıyor. Çünkü, artık besbelli, MHP giderek güçlenecek, fakat dikkatle izlenecek ve denetim altında bulundurulacak, ANAP ve DYP daha da zayıflatılacak ve ikisinden birisi 'doğal ayıklama' yöntemiyle tasfiye edilecek. Türkiye bürokrasi ve askeriyeyle tam bir uyum içinde çalışacak parti ve hükümetlerle yaşayacak. Böylece merkezin egemenliği adeta sonsuz hale getirilecek.

Ne ifade eder bütün bunlar? Öyle çok tumturaklı şeyler değil. Bir tek şeyi: siyasetin gitgide doğallıktan uzaklaştığını yani ahlak dışı kaldığını. Ahlak dışı olan her şey hayatımıza yönelik bir tehdittir. Kısacası, bütün bunların özeti siyasetin artık hayatımızın üstünden silindir gibi geçmekte olduğudur. Çok mu basit?